

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelseskriſt

til

Den offentlige Gramen

i

Aalesunds Lærde- og Realskole

1869.

Bergen.

Trykt hos N. Dahl.

Skoleefterretninger.

Aar 1868—1869.

(Med Fortegnelse over Skolens Fuglesamling og physikaliske
Instrumenter.)

Skolens økonomiske Forfatning.

Regnskabet for det forløbne Aar 1868 stiller sig saaledes:

Indtægter:

1. Beholdning	.	338 Sp. 42½	₭
2. Skolepenge	.	1483	" "
3. Kommunens Bidrag	1550	" "	"
4. Statens Bidrag:			
1) Alders-			
tilleg	100.	"	
2) Natura-			
liesam-			
lingen	19. 96.		
3) andre Udgivter	1020.	"	1139 — 96 "
			4511 Sp. 18½
			₭

Udgivter:

1. Lønninger	.	3855 Sp.	66½	₭
2. Lys og Brænde	.	181	— 83	"
3. Bibliotheket	.	40	— 80	"
4. Naturaliesamlingen		28	— 16	"
5. Forskjellige Udgivter		64	— 110	"
6. Beholdning	.	340	— 23	"
				4511 Sp. 18½
				₭

I forrige Program meddeltes, at der fra Skolens Bedkommende var andraget paa, at den ene af Timelærerposterne, som det havde vist sig vanskeligt at faa tilfredsstillende besat, skulde forandres til Adjunktpost, et Forslag, som Regjeringen ogsaa fandt beføjet og derfor indstillede til Storthinget til Antagelse. Denne Sags Stjebne tør antages at være almindelig bekjendt. Det kan her ikke være Stedet at drøfte de Grunde, som foranledigede Thingets Afslag, kun maa det udtales, at Skolen vil paa Grund af flere sammenhædende Omstændigheder komme til at lide under den fattede Beslutnings Birkninger. Der blev desuden ogsaa i Budgettet gjort den Forandring, at den Timelærerpost, som indehaves af Læreren i Forberedelsesklassen, sattes udenfor Budgettet og bevilgedes som midlertidig for Budgetterminen, antagelig af den Grund, at der i den nu behandlede Skolelov er optaget en Bestemmelse om, at Forberedelseskasser nok kunne oprettes ved og sættes i Forbindelse med Skolerne, men uden Udgift for det Offentlige. Efter disse Forandringer er Budgettet for den kommende Termin $18\frac{6}{7}\frac{9}{2}$ afsattet saaledes:

Indtægter:

1. Skolepenge	1500 Sp.
2. Kommunens Bidrag	900 —
3. Renter af Grundfondet	650 —
4. Statens Bidrag:	
ordinært	840 Sp.
extraordinært	<u>150</u> — <u>990</u> — <u>4040</u> Sp.

Udgivter:

1. Lønninger:
Rektor . . 1000 Sp.

Transport 1000 Sp.

1 Overlærer . 600 —

3 Abjuncter . 1200 —

2 Timelærere 500 —

Timeunder-

viſning . . 100 —

Sangunder-

viſning . . 40 —

Gymnastikun-

derviſning . 40 —

Pedelens Løn 60 —

Kassererens Løn 70 — 3660 Sp.

Bibliotheket . . . 40 —

Lys og Brænde . . 140 —

Andre Udgifter . . 50 — 3890 Sp.

Extraordinært til Timelærerposten

i Forberedelsesklassen . . . 150 — 4040 Sp.

Desuden er der til Komplettering og Vedligeholdelse af Skolens fysikaliske samt af dens Naturaliesamling bevilget 10 Spd. aarlig til hver Samling, eller tilsammen 20 Spd. aarlig.

Legaterne. Af Legaternes Renter har 5 af Skolens Elever været tilstaaet fri Skolegang. Da der heller ikke i det forløbne Aar har været Brug for Renternes fulde Beløb, har det Overskydende været anvendt til Bibliothekets Forøgelse.

Stolebygningen. Læheværelserne ere afbenyttede som før. I Læreværelset, hvor endel af Samlingerne ere opstillede, er anbragt et Skab til Fuglene, det eneste Inventarium, der anskaffedes i Aarets Løb. Paa Grund af Bibliothekets stadige Tilvækst vil det være fornødent,

maaske allerede til Sommeren, at anskaffe nye Reoler. Bygningerne skulle males til Sommeren, hvortil de fornødne Midler ere anviste af Kommunen; forsvrigt vil der ikke blive foretaget nogen Forandring eller Reparation.

Bibliotheket og Skolens øvrige Samlinger. Til Bibliotheket, der ogsaa iaar har faaet Forøgelse ved Gaver, er anskaffet, dels for dens Annuum, dels for Renter af R. Rønnebergs Legat følgende Verker:

Aulin, Pædagogisk Tidsskrift, 1867, kpl.

Andersen, H. C., Nye Eventyr og Historier, 2 Række,
4 Samling. Kjøbh., Reitzel, 1866.

Andersen, H. C., Digte, gamle og nye. Kjøbh., Reitzel,
1862.

Allen, C. J., Breve og Aftstykker til Oplysning af Christian den 2dens og Frederik den 1stes Historie.
ib. id. 1854.

Blytt, M. N., Norges Flora, eller Beskrivelse over de i Norge vildtvoksende Karplanter, 1ste Del. Christiania, 1861.

Böttiger, C. A., Sabina oder Morgenscenen im Buchzimer einer reichen Rømerinn. Neue verb. Aufl. Leipzig 1836.

Bronsted, P. O., Uddrag af Reise-Dagbøger, ved Dorph. Kjøbh., Reitzel, 1850.

Brehm, L. C., Der vollständige Vogelfang. Eine gründliche Anleitung alle europäischen Vögel zu fangen. Weimar, Voigt, 1855.

Do. Die Kunst Vögel als Bälge zu bereiten rc. ib. id. Badens Betheiligung an der Universalausstellung zu Paris im Jahre 1867. 6te Lief. Karlsruhe, Müller, 1867.

Clausen, H. N., Den augsburgske Confession, oversat og

- belyst med historisk-dogmatisk Udvikling. Kjøbh., Reitzel, 1856.
- Daa, L. Kr., Lærebog i Geografiens, 2den Udg. Christia-
nia, Abelsted, 1865.
- Eschricht, D. F., Tolv Foredrag over udvalgte Emner
af Læren om Livet. Med 151 Træsnit og Che-
mitypier. Kjøbh., Reitzel 1850.
- Do. Folkelige Foredrag 1—2 Samling, Heft. 1—2
ib. id. 1855—56.
- Curipides, oversat af Chr. Wilster, 2det Oplag ib. id. 1857.
- Fern, A. C., Friderich der Grosse. Dargestellt nach den
besten Quellen, 2te Aufl., Magdeburg 1861,
Baensch.
- Frelsen, G., Diccionario de las languas Espanola y Nor-
wega. Bergen 1859. 2 Dele i 1 Bind.
- Figuier, L., Jordkloden førend Syndkloden. Populære geo-
logiske Skildringer for dannede Læsere. Efter
den franske Originals 5te Oplag. Kjøbh., Phil-
ipsen 1867.
- Garrido, J., Das heutige Spanien, seine geistige und
äusserliche Entwicklung im 19ten Jahrhundert.
Deutsch von Ruge. Leipzig, Kummer, 1867.
- Holmboe, H., Hvad skal Skolen udrette? Ved hvilke Mid-
ler sker dette lettest? Bergen, Floo, 1865.
- Hammerich, M., Smaastrifter om Cultur og Undervis-
ning, 3die Bind. Kjøbh., Gyldendal, 1866.
- Hartwig, G., Dyre- og Plantelivet i den tropiske Ver-
den. Med Billeder. Kjøbh., Philipson, 1867.
- Hannover, Ad., Om Mikroskopets Bygning og dets Brug.
Kjøbh., Reitzel 1867.
- Hauch, C., Twende Digtninger, ib. id. 1867.

- Hauç, C., Bajazet og Tiberius. To Sørgespil, 2 Udg.
ib. id. 1852.
- Do., Hamadryaden, et romantisk Eventyr i blandet
Form. ib. id. 1856.
- Do., Gregorius den 7de og Don Juan. 2 Udg.
ib. id. 1859.
- Do., Svend Grathe, eller Kongemødet i Roskilde.
Tragødie i fem Akter. ib. id. 1841.
- Do., Marsk Stig. Tragødie i fem Akter. ib. id.
1850.
- Do., Et Eventyr i Ørkenen. Drama i 3 Akter. ib.
id. 1855.
- Do., Kongens Undling. Skuespil i 4 Akter. ib. id.
1858.
- Do., Søstrene paaa Kinnekullen, et dramatisk Eventyr.
ib. id. 1849.
- Do., Ven tabt og vunden. Skuespil i 3 Handlinger.
ib. id. 1851.
- Do., Gjengjeldelsen, romantisk Drama i 3 Akter ib.
id. 1856.
- Do., Charles de la Bussière, en historisk Digtning
fra den franske Revolution. ib. id. 1860.
- Do., Afsandlinger og æsthetiske Betragtninger ib. id.
1855.
- Do., Æsthetiske Afsandlinger og Recensioner. ib. id.
1861.
- Heiberg. J. L., Breve til og fra. ib. id. 1862.
- Herß, Henr., Kjærligheds Veie, Nytaarsgave for 1836.
ib. id.
- Do., Stemninger og Tilstande. Scener og Skildrin-
ger af et Ophold i Kjøbenhavn. 2 Oppl. ib. id.
1839.

Hørk, Henr., Waldemar Utterdag. Drama i 5 Akter ib. id.
1848.

Do., Johannes Johnsen. Løse Blade af nogle Sam-
tidiges Liv. 1—3 Dele. ib. id. 1860.

Hongrie, Catalogue special. Exposition universelle d.
1867 à Paris. Paris A. Marc 1867.

Hempels National-Bibliothek sämtlicher deutschen Clas-
siker. Hefte 1—97 indeholdende:

1. Bürgers Gedichte.
2. Chamisso's Peter Schlemihl und Adelberts Fabel.
3. Gellerts Fabeln.
4. Goethes Werke 1—2 Th.
5. Hauff, Memoiren des Satan, 2 Th.; Phan-
tasiens im Bremer Rathskeller.
6. Jean Pauls Siebenfäs und Hesperus.
7. Kleists Werke, 1—5 Th.
8. Th. Körners Werke, 1—4 Th.
9. Lenaus Gedichte.
10. Lessings Werke, 1—3 Th.
11. Musäus Volksmärchen 4 Th.
12. Reinecke Fuchs.
13. Schillers Werke, 1 Th.
14. Seumes Werke, 1—5 Th.
15. Voß's Werke 1—3 Th.
16. Wielands Werke, 1—6 Th.

Jahrbücher f. class. Philologie. Jahrg. 1868, Hef. 1—10.
Kraft, J. C., Norsk Forfatterlexikon 1814—56. Udg. af
C. C. A. Lange. Christiania, Dahl, 1863.

Kjerulf, Th., Stenriget og Fjeldceren. Med Træsnit.
Christiania, Steensballe, 1865.

Lubbock, John, Pre-historic Times, as illustrated by
ancient remains and the manners and customs
of modern savages. Williams & Norgate, Lon-
don 1865.

Litttré, Ed., Dictionnaire d. l. langue française. Tom. II.
Livr. 4.

- Lübke, W., Geschichte der Architektur von der ältesten Zeiten bis auf die Gegenwart. 3 Aufl. Leipzig, 1865, Seemann.
- Milne-Edwards, Handbuch der Zoologie oder Naturgeschichte der Thiere. Nach der 2ten franz. Ausgabe. Leipzig, Baensch, 1851.
- Martin, V. d. St., L'année géographique 1865 og 1866. Bind 4 og 5.
- Molbeck, Ch., Forelæsninger over den nyere danske Poej, særdeles efter Ewalds, Baggesens og Dohlen-schlegers Verker. 1—2 Del. Kjøbh., Reitzel, 1832.
- Mignet, M., Histoire de la révolution française 6ième ed. 2 Vol. Firm. Didot Paris.
- Nielsen, R. T., Kirkehistorie nærmest til Skolebrug. 2den Udg. Christiania, Malling, 1863.
- Nilsson, Sv., Skandinaviska Nordens Urinvånare, ett försök i komparativa Ethnographien. 1 Bandet, Stenålderen. 2 Uppl. Stockholm 1866, Norstedt & Söner.
- Paludan-Müller, C., Grevens Heide, skildret efter trykte og utrykte Kilder, 1—2 Del. Kjøbh., Reitzel, 1853—54.
- Palmer, Ch., Evangelisk Pædagogik. Oversat af Rand. Stockholm. Kjøbh., Wöldike, Hefte 1—8.
- Petermann, A., Mittheilungen ic. 1868.
- Romsdals Amtsformandskabs Forhandlinger, 1867. Haau, Molde.
- Ranke, L. v., Sämtliche Werke. Leipzig, Duncker & Humblot, 1867. 1—2 Bind.
- Stephens, Pr. G., The old-northern runic monuments Part II, 1868.

Sars M., *Memoires pour servir à la connaissance des crinoides vivants* (Univ. Pr. 1868). Christiania, Brøgger & Christie.

Schiern, Fr., *Europas Folkestammer. Historiske Undersøgelser og Omrids*, 1ste Del. Kjøbh., Reitzel, 1851.

Sundt, E., *Blade til Fattigkommisionerne* rc. II. Christiania 1868.,

Stenstrup, Dansk Maanedsskrift rc. Aargangen 1855, 1 og 2 Bind; 1856, 1—2 Bind; 1857, 1 Bind.

Do., Do. Aarg. 1868, 1—2 Bind, 1—4 Hefte.

Schillers, Fr., *Don Carlos nach dessen ursprünglichem Entwurfe. Mit Einleitung*. Hanover, Helweg, 1842.

Thiers, A., *Geschichte des Consulats und Kaiserreichs. Uebers. von C. Burkhardt*. Leipzig, Costenoble, 1846—50. 1—11 Th.

Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben, udgivet af Fogh og Lütken. Kjøbh., Philipsen, 3die Række, 4 og 5 Bind.

Thiele, J. M., *Danmarks Folkesagn* 1—3 Del. Kjøbh., Reitzel, 1848—60.

Thorsten, C. A., *Forsøg til en dansk Merrit*, 1—2 Del. ib. id. 1833—34.

Do., *Historisk Udsigt over den danske Literatur indtil Åar 1814.* ib. id.

Universitets- og Skole-Annaler, norske, 9de Bind, 3die Række, kpl.

Vogt, L. J., *Frithandelens Fremgang og Seier i Storbritanien og Irland*. Christiania, Dybwad, 1864.

Westerlund, C. A., *Skandinavisk Oologie. Utbredning, Bo ock Ägg af Sveriges og Norges Foglar*

- jemte ornithologiske Excursionsfauna. Stockholm, Bonnier, 1867.
- Wessel, J. H., samlede Digte, udgivne af Levin. Kjøbh., Reitzel, 1862.
- Worsaae, J. J. A., Blekinge Mindesmerker fra Hedenold, betragtede i deres Forhold til de øvrige skandinaviske og europeiske Oldtidsminder. ib. id. 1846.
- Do., Minder om de Danske og Nordmændene i England, Skotland og Irland. Med Kort og Tresnit. ib. id. 1857.
- Wales, New South. Catalogue of the Natural and industrial products (Pariser Udstl. 1867), Sidney, Richards, 1867.
- Zahle, P. Chr., Knud Lyne Rabbek og hans Samtid. Mindeblade i Anledning af Hundredeaarsdagen efter Rabbeks Fødselsdag. Kjøbh., Reitzel, 1860.
- Den zoologiske Samling. Paa Grund af de indskrænkede Midler, der staa til Skolens Raadighed, har man anset det for rigtigst og for Skolen hensigtsmæssigst at indskrænke disse Samlinger væsentlig til en enkelt Gren, der saaledes om ikke lang Tid vil kunne naa en nogenslunde tilfredsstillende Udstrekning og frembyde fornødent Materiale for Undervisningen. Vi har i dette Viemed valgt Fugle, da disse baade kunne anskaffes for en forholdsmaessig billig Pris og desuden fordre mindre Lokale, end Pattedyr. Foruden Fuglesamlingen har Skolen ogsaa endel Fiske og et Par Skilpadder, som ere Skolen forede; men til Opbevarelse af Fiske fordres Spiritus, som der ikke er Midler til at anskaffe, og som det desuden for Skolen her paa Stedet vil være mindre fornødent at samle, naar det paatænkte Fiskeri-Museum kommer i Virke.

somhed. Skolen har ogsaa faaet en Samling Konchylier forøret af Bogholder Grønvold og endel sørdeles smukke Koraller, samt nogle Fugleæg. Fuglesamlingen*) indeholder følgende Specimina:

Aquila albicilla, (Søorn).

Falco Gyrfalco (Jagtfalk)

„ *Tinnuculus* (Taarnfalk).

Strix bubo (Høbro).

„ *Tengmalmi* (Perleugle).

Picus Martius (Gjertruds fugl).

„ *viridis* (Grønspet).

„ *major* (den store Flagspet).

Corvus corax (Ravn).

„ *frugilegus* (Kornkraafe).

Garrulus glandarius (Kornsfrife).

Caryocattactus guttatus (Nøddekraafe).

Bombycilla garrula (Sidensvands), 2 Expl.

Parus major (Rødmieise).

Fringilla caelebs (Bogfinke), Han.

Loxia curvirostra (Granforsnæb).

Sylvia trochilus (Løvsanger), (Ficedula trochilus).

Lanius excubitor (Barfseren).

Tetrao urogallus (Tiur).

„ *tetrix* (Marhane).

Lagopus alpinus (Fjeldrype, Skotrype), Han.

Vanellus cristatus (Vibe), 2 Expl.

Ardea cinerea (Højre).

Hæmatopus ostralegus (Rjeld).

*) Denne Fortegnelse, ligesom den nedenfor staaende over de physikaliske Instrumenter, er meddelt af Adj. Schulz. Det var Meningen at ledfage denne Fortegnelse med en Opsats indeholdende "Almindelige Bemærkninger om Fuglene"; hvilket ved uventede Omstændigheder er blevet forhindret.

- Scolopax gallinula* (den lille Bekkasin, enkelt Bekkasin).
Totanus glareola (Grønbenet Sneppe, Strandsnipe).
Larus marinus (Svartbag, Havnmaage).
    „ *canus* (Fiskemaage).
    „ *tridactylus* (Kryfje, tretauet Maage).
Lestris parasitica (Tyvo).
Sterna hirundo (Fisketerne).
Anias acuta (Spidsand), Hun.
    „ *tadorna* (Fagergaas), Han.
    „ *mollissima* (Edderfugl), Han og Hun.
Fuligula nigra (Svartand), Han.
    „ *clangula* (Hvinand), Hun.
    „ *glacialis* (Isand), Han og Hun.
Mergus serrator (Siiland, Fiskeand).
Carbo cormoranus major (Storkarv), 2 Expl.
    „ „ *medius*.
    „ *graculus* (Topkarv),
Alca torda (alm. Alfe), 2 Expl.
Uria troile (Teiste)
Colymbus septentrionalis (rødstrubet Lom).

Den physiske Samling bestaar af:

Celsius's Thermometer.

Aerometer efter Baume.

Alkoholometer.

Aftumpumpe med 2 Glasflasker og tilhørende Apparat for
at vise Legemers Fald i lufttomt Rum.

Baterpas.

Barometerrør paa Stativ.

Pneumatisk Fyrtei.

Mahognypats med 3 løse og 1 fast Glasrør.

3 krumme Rør.

- 2 Hæverter.
3 andre Glaskar, cylinderformede.
Haarrørssapparat.
Den carthesiane Djævel.
Blikkasse med archimedisk Skrue.
Tridsen med 7 Lodder.
Vægtstangen.
Straaplanet.
- Do. med en Dobbeltkegle.
Aithwoods Falddmaskine.
Pendelapparat.
Centrifugalmaskine.
Wollastons Kryophor.
- Do. Do.
- Firkantet Messingplade
Rund   Do.   } de chladniiske Klangfigurer.
Violinbue.
Prisma.
Samlelindse.
Spredelindse.
Papring med Lysets Grund-Farver.
Dobbeltspeil med Gradbue.
2 firkantede Magnetstave.
Hesteskoformet Elektromagnet.
Magnetiseringspiral.
Definationsnaal.
Inklinationsnaal.
Elektrisermaskine.
2 Glasstativer hørende til samme.
Elektrofor med Ratteskind.
Elektrisk Batteri med fire Flaske.
Leydnerflaske.

Udlader.

Galvanisk Batteri med 4 Elementer.

Galvanisk Dekompositionsapparat.

Den antikvariske Samling har i den senere Tid faaet nogen, om end kun lidet Forøgelse. Det vilde være at ønske, at Omegnens Beboere, der ikke sjeldent har Anledning til at gjøre Fund af forskellige her henhørende Gjenstande, vilde vise Sagen og Skolen den Interesse at indsende selv de tilsyneladende mest værdiløse Gjenstande af dette Slags, da de ofte kunne have stor videnskabelig Betydning og tjene til Oplysning og Berigelse af Kundskaben om vort Lands ældste Beboelsesforhold, om vore Forfædres Liv i det Hele og deres Forhold til Norden's øvrige Beboere.

Indre Organisation.

Embedsmænd og Betjente.

I det forløbne Skoleaar er der ikke forgaaet nogen Forandring i Lærerpersonalet, naar undtages, at den ovenomtalte Timelærerpost, der forrige Aar bekleddtes af Cand. theol. Bull, iaar har været besørget dels af Løitn. Blehr, dels af Student Guldbbrandsen. Nogen ny Udnævnelse er endnu ikke skeet. Fra Midten af Mai Maaned har Løitn. Blehr været indkaldt til militær Tjeneste og hans Fag

er i den tilbagestaende Tid væsentlig overtaget af Student Guldbrandsen. Fra næste Skoleaars Begyndelse har Adjunkt Wallem faaet 1 Mars Permission for at opholde sig i Udlændet i videnkabeligt Diered.

Klasseinddeling og Disciplenes Antal.

Bed Skoleaarets Begyndelse vare Eleverne fordelede i 6 fuldstændige Klasser. Af Elevernes Antal 102 er i Narets Løb 9 udmeldte; tre af disse af 2den Fællesklasse; tre af 2den Latinklassé, den ene paa Grund af Sygdom, den anden for at gaa til Handelen og den tredie for at blive Sømand; 3 af 3die Latinklassé, en for at dimitteres privat, 1 for at gaa til Handelen og den tredie til Fabrikdrift. Skolen tæller saaledes fortiden 93 Elever; 10 nye Elever ere hidindtil indmeldte, og Antallet skulde saaledes fra næste Skoleaars Begyndelse udgjøre 103, men det er sandsynligt, at flere af Eleverne foruden Dimitenderne ville gaa ud efter Examens, saa at Skolen rimeligvis vil komme til at tælle omkring 90 Elever, hvilket Antal, som tidligere paapeget, vel maa ansees som det i Gjennemsnit paaregnelig høieste Antal. I Skoleaaret har Eleverne været saaledes fordelede.

Forberedelsesklassen a	.	.	.	.	.	7
b	.	.	.	.	<u>9</u>	16
1 Fællesklasse	a	.	.	.	.	10
	b	.	.	.	<u>13</u>	23
2 Fællesklasse	a	.	.	.	.	10
	b	.	.	.	<u>13</u>	23

1 Latinklassé	a	5
	b	5
1 Realklassé	a	6
	b	2
		18
2 Latinklassé	a	9
	b	4
		13
3 Latinklassé	a	3
	b	6
		9
		102

Klassænddelingen vil blive uforandret, da der ikke er
udsigt til, at der vil blive Anledning til at oprette nogen
2den Realklassé.

Fagsordeling.

1. Rektor:

Latin i 3 Latinklassé	. . .	3
Latin i 2 Latinklassé	. . .	4
Latin i 1 — a	. . .	8
Fransk i 3 —	. . .	2
Fransk i 2 —	. . .	2
		19 Timer

2. Overlærer Schnitler:

Græsk i 3 Latinklassé	. . .	5
Græsk i 2 — b	. . .	5
Latin i 3 —	. . .	6
Latin i 1 — b.	. . .	8
		24 Timer*)

*) Overlærer Schnitler har desuden læst 2 Timer Engelsk i 1ste Realklassé b.

3. Adj. Wallem:

Historie	i 3 Latinklassे	.	.	3
Tydk	i = —	.	.	1
Geografi	i = —	.	.	1
Latin	i 2 —	.	.	5
Græsk	i = — a	.	.	5
Historie	i = —	.	.	3
Tydk	i = —	.	.	2
Geografi	i = —	.	.	1
Hist. i 1 Latin- og Realkl.	.	.	3	<u>24 Timer</u>

4. Adj. Taulow:

Norsk	i 3 Latinklassе	.	.	3
Religion	i = —	.	.	3
Norsk	i 2 —	.	.	2
Religion	i = —	.	.	2
Norsk	i 1 —	.	.	4
Religion	i = —	.	.	2
Religion	i 2 Fællesklassе	.	.	3
Tydk	i = —	.	.	5
				<u>24 Timer</u>

5. Adj. Schulz:

Mathematik	i 3 Latinklassе	.	.	3
—	i 2 —	.	.	4
—	i 1 —	.	.	5
Regning	i = — a	.	.	1
Engelsk	i = Realklassе a	.	.	4
Naturhist.	i = —	.	.	2
Regning	i = —	.	.	2
Regning	i 2 Fællesklassе	.	.	4
Naturhist.	i = —	.	.	2
				<u>27 Timer</u>

6. Læstrn. Blehr:

Franst	i 1 Latinklassé b . .	4
Tydk	i = — . .	4
Geografi	i = — . .	2
Historie	i 2 Fællesklassé . .	3
Geografi	i = — . .	3

16 Timer

7. Stud. Guldbrandsen:

Tydk	i 2 Fællesklassé b . .	5
Norsk	i = — . .	5

10 Timer

Timelærer Olsen har fremdeles været Klasselærer i 1ste Fællesklassé og desuden læst Norsk i 2den Fællesklassé a. Meldsreddal er Klasselærer i Forberedelsesklassen.

Fagenes Fordeling i de forskellige Klasser sees af følgende Tabel:

Fag.	Børne- klass.	1 Fælles- klasse.	2 Fælles- klasse.	1 Latin- og Real- klasse.	2 Latin- klasse.	3 Latinfl.
Norsk	6	6	5a 5a	5b 1a 3 1a	1a 3 1a	2 2
Tydkf						1
Frankf				4b	2	2
Latin				8a 8b	9	9
Græsk					5a 5b	5
Religion		4	3	2	2	3
Historie		3b	3	3	3	3
Geografi		3b	3	2	1	1
Naturhistorie			2	2		
Mathematik				5	4	3
Regning	6	4	4	1a 4a 2b		
Engelsk						
Skrivning	6	4	3	1a		
Tegning			2	2		
		18	18	24 30	30 30	30 30

hertil kommer desuden Gymnastik og Sang 2 Timer ugentlig i 2den Fællesklasse og Latinklasserne, som er henlagt til Eftermiddagen.

I Aarets Løb er i de forskjellige Fag gjennemgaaet:*)

I Latin. 1ste Latinklasse a. Henrichsens Læsebog: Lette Læfestykker, Fablerne samt Formlæren og mundtligt det Vigtigste af Kasus- og Sætningslæren, forsaaavidt der har været Anven-

*) Det hør bemærkes, at en meget udbredt Meslingeepidemi i Foraaret lagde betydelige Hindringer i veien for Undervisningen især i de lavere klasser, idet der til enkelte Tider paa en Gang var mere end 40 Elever traværende.

delse for dem, samt nogle af de i Lærebogen optagne Fortællinger kursorisk.

1ste Latinklassse b. Af Cornel læst og repeteret de 16 første Fælherrer. Af Madvigs Grammatik Kasusaffnittet af Syntaxen gjenemgaaet og indøvet, dernæst repeteret Formlæren. Skrevet 44 Stile, i den senere Tid af sammenhængende Indhold.

2den Latinklassse. Af Ovids Metamorphoser ca. 400 Vers (Blochs Udgang), de 2 første Bøger af Virgilis Aeneide, Ciceros Cato major (Lunds Udgave) og Sallusts Catilina (Müllers Udgave). Desuden ugentlig afvexlende en Stil af let historisk Indhold, og en Oversættelse af forskellige Forfattere. Af Literaturhistorien de indledende Oversigter i Tregders Literaturhistorie, samt hvad der vedkommer de læste Forfattere. Det Vigtigste af Metrikken. Af Grammatiken i Sammenhæng det Vigtigste af Tempus- og Moduslæren (Madv. Gram. 4 Udg. § 286—365).

3die Latinklassse a. Af Horats, Brevet til Pisonerne og Brevet til August, Ciceros Cato major, de 4 catilinariske Taler og Tacitus's Agricola samt kursorisk endel af Livius's 25de Bog. Ugentlig en Oversættelse af forskellige, væsentlig Sølvalderens, Forfattere og 12 Stile. Antikviteterne efter Bojesens Haandbog.

Græsk. 3die Latinklassse. Af Homers Odyssé 4 Bog, 2den Bog af Kyropædien; Platôs Apologia og Plutarch's Themistokles. Af Curtius's

Grammatik er Syntaxen læst i Sammenhæng og det Væsentligste af Formlæren repeteret.

2den Latinklassé a. Det Bigtigste af Formlæren gjennemgaaet og repeteret efter Curtius's Grammatik samt indøvet ved Schenks Elementærbog, hvoraf er læst fra Pag. 1—86, enkelte Stykker forbigaade. I første Halvaar oversat-tes endel af de norske Eksempler paa Græst.

2den Latinklassé b. Homers Odysse 1—4 Bog, B. 593. Xenophons Anabasis 1ste Bog. Curtius's Grammatik læst og repeteret fra Verberne (§ 225) til Pronominerne i Syntaxen (§ 469) med Forbigaaelse af Ordbannelseslæren.

Nørst. 1ste Fællesklassé a. Jensens Læsebog. Indenadlæsning af lette Stykker og i sidste Halvaar Afskrift efter Bog.

1ste Fællesklassé b. Indenadlæsning i Forbindelse med Øvelse i Analyse samt lette Stykker efter Diktat.

2den Fællesklassé b. Jensens Læsebog benyttet til Læsning og Analyse, samt Foredrag af udenadlæste Digte. Syntaxen efter Løkkes Grammatik. Skriftlige Øvelser, mest Gjengivelse af oplæste Stykker.

2den Fællesklassé a. Jensens Læsebog benyttet til Læsning og Analyse. Enkelte Digte ere læste udenad efter forud at være blevne gjennemgaaede og forklarede. De vig-
tigste Punkter af Formlæren efter Løkkes Gra-
matik. En Diktat ugentlig. Lette Fabler og
Fortællinger fortalte og forklarede og derpaa af
Eleverne gjengivne dels skriftligt dels mundtsligt.

1ste Latin- og Realklasse. Hver Uge et skriftligt Arbeide. Diktat, Gjengivelse af foredragne eller læste Stykker, Oversættelser, Øvelse i Brevstil og andre mere selvstændige Arbeider af fortællende eller beskrivende og skildrende Indhold. Læfestykker især af beskrivende og skildrende Art (Jensens Læsebog). Syntaxen efter Løkkes Grammatik. Øvelser i Foredrag af udenadlærtte Digte og gjennemgaaede prosaiske Stykker.

2^{den} Latinklasse. Hveranden Uge en Stiloftest af beskrivende eller skildrende Indhold. Kortfattet Oversigt over Literaturhistorien. Kjendskab til vigtigere Forfatteres Verker erhvervet ved Gjennemgaaelse af prosaiske og poetiske Afsnit af Lassens Læsebog. Oplysninger om Versmaalet samt Øvelse i Foredrag af udenadlærtte Digte og i at læse Svensk.

3^{die} Latinklasse. Hver anden Uge en Udarbeidelse enten af historisk eller resonnerende Indhold. Dimittenderne have desuden i det sidste Halvaar hver Maaned skrevet et Extemporalarbeide. Oversigt over den danske og norske Literaturhistorie er givet tildels efter Thortsens og Welhavens literaturhistoriske Fremstillinger. Kjendskab til forskellige af de vigtigere Forfatteres Verker erhvervet, blandt Andet er Nehlenschlægers Palniatoke læst. Oplysninger om det figurlige Udtryk og Øvelse i frit mundtligt Foredrag.

Tydst. 2^{den} Fællesklasse a. Øvelse i Læsning og Oversættelse samt Analyse med Benyttelse

af Aalholms Læsebog (henved 30 Sider). Det Vigtigste af Brønplingslæren efter Løffes Grammatik. Til skriftlig Øvelse er i Regelen anvendt 1 Time ugentlig.

2den Fælleskasse b.. Af Aalholms Læsebog fra Side 29 (die drei Reiche der Natur) til Side 91 (Mährchen). Af Autenrieths Grammatik Formlæren med Forbigaaelse af Anmærkninger. Skriftligt: Deklinationsøvelser og Diktat.

1ste Latin- og Realklassé. Autenrieths Læsebog fra Side 26—69, samt fra Side 79—90, samt kurorisk gjennemgaaet fra Side 1—26 og No. 28. Under Læsningen stadig Henvisning til Grammatiken (Autenrieths), af hvilken er læst i Sammenhæng fra Begyndelsen til Side 70 samt Præpositionerne.

2den Latinklassé. Autenrieths Læsebog fra Pag. 165—231. Enkelte gjennemgaaede Digte ere læste udenad. Af samme Forfatters større Grammatik er Resten af Formlæren, samt det Vigtigste af Syntagen gjennemgaaet, ligesom der stadig under Læsningen er henvist til samme.

3die Latinklassé. Af Autenrieths Læsebog fra 309—383, samt Schillers: Die Jungfrau von Orleans. Af Grammatiken ere de vigtigste Affnit repeterede.

Frans. 1ste Latinklassé b.. Aalholms franske Læsebog fra Side 13—61 med Forbigaaelse af Side 52—53 samt de to første Stykker af Contes des Fées. Det Vigtigste af Formlæ-

ren efter Bloms Grammatik i Sammenhæng, og stadig Henvisning til Syntaxen.

2den Latinklassé. Alsholms Lærebog fra Pag. 79—84; fra Pag. 140—164 samt fra Pag. 211—233. Repeteret Formlæren; stadig Henvisning til Syntaxen.

3die Latinklassé. Som Lærebog er benyttet Herrig og Burguy: La France littéraire hvoraf forskellige længere sammenhængende Stykker ere gjennemgaaede. Bloms Grammatik.

Gugelst. 1ste Realklasse a. Bergs „English made easy“ med stadig Øvelse i at retrovertere mundtligt og skriftligt. Formlæren efter Løffes Grammatik.

1ste Realklasse b. Af Autenrieths: The English Reader læst og repeteret fra 9de Stykke (the history of Macbeth) indtil 23de Stykke (Mast-heading a young gentleman) med Forbigaaelse af 12te og 17de Stykke. Af Løffes engelske Grammatik læst af Syntaxen indtil § 191. Samme Forfatters „Engelske Stiløvelser“ benyttede til skriftlige Øvelser under Indøvelsen af de syntaktiske Regler og endelig repeteret Formlæren.

Religion. 1ste Fællesklassé a. Bibelhistorie: det gamle Testamente — b. det nye Testamente indtil Det høje Raad (Bogts mindre Bibelh.). Af Katechismus er i begge Afdelinger læst de fire første Parter med tilhørende Sentenser.

2den Fællesklassé. Med Benyttelse af Bogts mindre Bibelhistorie det gamle Testa-

mentes historiske Bøger indtil 1 Kong. Cap. 12 (Stigets Deling) samt af den evangeliske Historie indtil Jesu Forklarelse paa Bjerget; Loven efter Pontoppidans Forklaring. Et Udvælg af Psalmer med Benyttelse af Kirkepsalmebogen. 1ste Latin- og Realklasse. Det gamle Testamente kanoniske Bøger fra Josvas Bog og i Forbindelse dermed det Fornødne af den bibelske Geografi. Den christelige Sædelære efter Pontoppidans Forklaring. De hellige Skrifter jevnlig benyttede.

2den Latinklasse. Med Benyttelse af Vogts større Bibelhistorie er gjennemgaaet det gamle Testamente kanoniske og apokryphiske Bøger fra Josvas Bog. I Forbindelse med den bibelhistoriske Undervisning er der meddelt Oplysninger vedrørende den bibelske Geografi. Troesartillerne efter Pontoppidans Forklaring. De hellige Skrifter derhos jevnlig benyttede.

3 Latinklasse. Det gamle Testamente Bøger fra Dommernes Bog samt af det nye Testamente Historie Jesu Liv, efter Vogts større Bibelhistorie. Af Dimitenderne er den hele Bibelhistorie repeteret. Troeslæren med Benyttelse af Aabels Omrids. Kjendskab til de mærfeligste Begivenheder af Kirkens Historie, erhvervet ved Gjennemgaaelse af Nissens Lærebog. Evangeliet efter Johannes læst i Grund-sproget og fortolket.

Historie. 1ste Fællesklasse b. S. Petersens Norges Historie indtil Christian den Tredie.

2den Fællesklasse. Nissens Verdenshistorie,

Oldtidens og Middelalderens Historie, af den sidste ere enkelte Afsnit blot gjennemlæste paa Skolen.

1ste Latin- og Realklasse. L. K. Daa's Lærebog i Middelalderens Historie er læst og repeteret. Et Par mindre vigtige Afsnit ere blot gjennemlæste og forklarede. Af S. Petersens Fortællinger af Fædrelandets Historie ere enkelte Stykker oplæste.

2den Latinklasse. Resten af L. K. Daa's Lærebog i Middelalderens Historie samt Halvparten af den nyere Historie indtil Pag. 409.
3die Latinklasse. Dimittenderne have repe-
teret den hele Verdenshistorie. Nederste Afdeling Oldtidens og Middelalderens Historie.

Geografi. 1ste Fællesklasse b. S. Petersens geo-
grafiske Lærebog. Kort Oversigt over den po-
litiske Geografi, efter at det Fatteligste af den
mathematiske og physiske Geografi var læst.
2den Fællesklasse. Af Geelmuydens Geo-
grafi for Begyndere er læst fra Begyndelsen til
Lydskland Side 80.

1ste Latin- og Realklasse. Daa's Lære-
bog. Fra Begyndelsen til Pag. 94 (Europa).

2den Latinklasse. Daa's Lærebog. Fra
Lydskland Pag. 207 indtil „Den græske Halvø“
(Pg. 260) samt af Indledningen Pg. 1—56.

3die Latinklasse. Det Vigtigste af Geo-
grafien er repeteret af Dimittenderne. Nederste
Afdeling har afsluttet Læsningen af Geogra-
fien ved at læse det Tilbagestaende af Daa's
Lærebog (Pg. 1—167 samt Pg. 207—260).

Naturhistorie. 2den Fællesklasse. Indledning. Patedyrene, Fuglene og Krybdyrene efter Siebkes Lærebog (den nye Udg.) tilligemed noget Botanik i Sommermaanederne
1ste Realklasse Dyrerigets anden Række (Siebke, æld. Udg)

Mathematik. 1ste Latin- og Realklasse. Af Dr. Brochs Geometri de fire første Bøger, samt Begyndelsesgrundene i Algebra.

2den Latinklasse. Dr. Brochs Geometri 5—8 Bog indtil § 117 og 3die Bog af Arithmetiken.

3die Latinklasse b. Den hele Geometri og Arithmetiken indtil 6te Bog.

3die Latinklasse a. Geometri de 7 første Bøger; Arithmetik indtil Opgaver af 2den Grad.

Regning. 1ste Fællesklasse a. De fire Species i hele og ubencvnte Tal. — b. De fire Species i hele og ubencvnte Tal. Regning med almindelig Brøk: Additio og Subtraktio.

2den Fællesklasse. a. Af Åstrand's Regnebog indtil 4de Affnit — b. Af samme Bog indtil 7de Affnit.

1ste Latin- og Realklasse a. Åstrand's Regnebog: Reguladetriopgaver samt Rentesregning.

1ste Realklasse b. 7de Affnit af Regnebogen.

I Forberedelsesklassen har Undervisningen som sædvanligt drejet sig om Læsning, Skrivning og Regning og indskrænket sig til de nødvendigste Begyndelsesgrunde. I Mellemklasserne har Undervisningen i Skrivning ind-

ſkrænket ſig til Indøvelſe af latinſk Skrift og Øvelſe i at læſe gothiſt; Tegning efter Fortegninger af ret- og krumliniede Figurer, hvormed ogsaa er forſat i Realklassen, hvis Clever desuden ere øvede i Aftegning af fritſtaacende ſtereometriſke Legemer. og Udførelſe af de ſimpleſte geome- triſke Konſtruktioner.

Med Dimittenderne er der i ſidſte Halvaar i ſær- filte Timer gjennemgaaet hvad der i forskjellige Discipliner og Fag udfordres til Examen artium.

I Årets Løb har der ikke været nogen Sag af al- mindelig Interesse forelagt til Behandling.

Til Examen artium ere anmeldte :

1. Ole Christopher Randers, Søn af Distriktslæge
M. Randers, født 1ste April 1851.
  2. Joachim Holmboe Rønneberg, Søn af Kjøb-
mand Niels Rønneberg, født 2den Mai 1851.
- — — — —

Paa Medlæreres og egne Begne tillader jeg mig herved at indbyde Disciplenes Forldre og Foresatte samt enhver Anden, der interesserer sig for Undervisningen, til at overvære den offentlige Examens, der afholdes i den Orden, som hosføiede Tabel udviser.

Alesund i Juni 1869.

Herichsen.

C a b e l,

hvorefter

den offentlige Examens ved Målefunds Lærd- og Realskole afholdes i Juli 1869.

Dage.	Klasser.	Formiddag.	Klasser.	Eftermiddag.
fredag 1. Juli.	3 Latinklasse. 2 Latinklasse a. 1 Lat.- og Realfl. a. 2 Fællesklasse a. 1 Fællesklasse a.	Latin, Rektor og Overlærer. Historie og Geografi, Wallem. Mathematik, Schulz. Lydsk, Thaulow. Norsk, Olsen.	2 Latinklasse. 1 Latinklasse b. 1 Realklasse a og b.	Religion, Thaulow. Historie, Wallem. Naturhist. og Regning, Schulz.
øverdag 3. Juli.	3 Latinklasse. 2 Latinklasse a. 1 Latinklasse a. 1 Latinklasse b. 2 Fællesklasse b. 2 Fællesklasse a. 1 Fællesklasse b.	Religion, Thaulow. Græss, Wallem. Latin, Rektor. Latin, Overlæreren. Lydsk, Guldbrandsen. Naturhistorie, Schulz. Historie, Olsen.		
mandag 5. Juli.	3 Latinklasse. 2 Latinklasse. 1 Lat.- og Realfl. b. 1 Lat.- og Realfl. a. 2 Fællesklasse b. 1 Fællesklasse a.	Franck, Rektor. Mathematik, Schulz. Historie, Wallem. Geografi, Guldbrandsen. Religion, Thaulow. Religion, Olsen.		
torsdag te Juli.	3 Latinklasse. 2 Latinklasse b. 1 Lat.- og Realfl. a. 1 Lat.- og Realfl. b. 2 Fællesklasse a. 1 Fællesklasse b.	Historie, Wallem. Græss, Overlæreren. Religion, Thaulow. Franck, Rektor. Hist. og Geografi, Guldbrandsen. Religion, Olsen.		
onsdag 7. Juli.	3 Latinklasse. 2 Latinklasse. 1 Lat.- og Realfl. b. 1 Lat.- og Realfl. a. 2 Fællesklasse b. 1 Fællesklasse a.	Lydsk, Wallem. Franck, Rektor. Religion, Thaulow. Lydsk, Guldbrandsen. Regning, Schulz. Regning, Olsen.	2 Latinklasse. 1 Realfl. a og b. 2 Fællesklasse a.	Lydsk, Wallem. Engelsk, Overlæreren og Schulz. Norsk, Olsen.
horsdag 9. Juli.	2 Latinklasse a. 1 Lat.- og Realfl. b. 1 Lat.- og Realfl. a. 2 Fællesklasse a. 1 Fællesklasse b.	Latin, Rektor og Wallem. Geografi, Guldbrandsen. Norsk, Thaulow. Regning, Schulz. Regning, Olsen.	3 Latinklasse. 2 Fællesklasse b.	Geografi, Wallem. Naturhistorie, Schulz.
fredag 9. Juli.	3 Latinklasse. 2 Latinklasse b. 1 Lat.- og Realfl. b. 2 Fællesklasse b. 1 Fællesklasse b.	Mathematik, Schulz. Latin, Rektor og Wallem. Norsk, Thaulow. Norsk, Guldbrandsen. Geografi, Olsen.	1 Lat.- og Realfl. a. 1 Lat.- og Realfl. b. 2 Fællesklasse a.	Historie, Wallem. Lydsk, Guldbrandsen. Religion, Thaulow.
øverdag 10. Juli.	3 Latinklasse. 2 Latinklasse b. 1 Lat.- og Realfl. b. 2 Fællesklasse b. 1 Fællesklasse b.	Græss, Overlæreren. Historie og Geografi, Wallem. Mathematik, Schulz. Hist. og Geografi, Guldbrandsen. Norsk, Olsen.		

Løverdag den 10de Juli, Eftermiddag Kl. 4, prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Elever. Onsdag den 14de, Formiddag Kl. 10, afslægge Cleverne Prøve i Declamation og Sang, hvorefter Examens Udfald offentliggøres. Examens begynder hver Formiddag Kl. 9 og Eftermiddag Kl. 4.

Målefund i Juni 1869.

Henrichsen.